

9. SINIF

COĞRAFYA

TAM İZLEME KİTABI

23. HAFTA

- BEŞERİ SİSTEMLER VE SÜREÇLER -

- NÜFUSUN DAĞILIŞI VE HAREKETLERİ-1-

Nüfus Yoğunluğu Kavramı - Dünya ve Türkiye'nin Nüfus Dağılım Haritaları ile Nüfusun Dağılımı ve Hareketlerinde Etkili Olan Faktörlerle İlgili Haritaların İncelenmesi - Nüfusun Dağılımı ve Hareketlerini Etkileyen Faktörler - Türkiye ve Dünyada Nüfus Yoğunluğunun ve Hareketlerinin Fazla ve Az Olduğu Alanlar

Adı :

Numara :

Doğru :

Yanlış :

Soyadı :

Sınıf :

Net :

		YANITLAR											
■		01	A	B	C	D	E	16	A	B	C	D	E
■		02	A	B	C	D	E	17	A	B	C	D	E
■		03	A	B	C	D	E	18	A	B	C	D	E
■		04	A	B	C	D	E	19	A	B	C	D	E
■		05	A	B	C	D	E	20	A	B	C	D	E
■		06	A	B	C	D	E	21	A	B	C	D	E
■		07	A	B	C	D	E	22	A	B	C	D	E
■		08	A	B	C	D	E	23	A	B	C	D	E
■		09	A	B	C	D	E	24	A	B	C	D	E
■		10	A	B	C	D	E	25	A	B	C	D	E
■		11	A	B	C	D	E	26	A	B	C	D	E
■		12	A	B	C	D	E	27	A	B	C	D	E
■		13	A	B	C	D	E	28	A	B	C	D	E
■		14	A	B	C	D	E	29	A	B	C	D	E
■		15	A	B	C	D	E	30	A	B	C	D	E

ÖĞRENCİ NO									
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9	9	9	9	9

Adı :

Soyadı :

Tam Okul uygulamasını kullanarak optik formları okutabilir, sonuçlarınızı değerlendirebilir ve video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Aynı zamanda **Eğitim Vadisi Mobil** uygulamasını indirerek de video çözümlerine ulaşabilirsiniz.

Uygulamalarımızı **Google Play** veya **App Store**'dan indirebilirsiniz.

Etkinlik

- A. Aşağıda Rusya Federasyonu ile Endonezya haritaları ve iki ülkenin yüz ölçüm ve nüfus bilgilerini içeren bir tablo verilmiştir. Bu verileri kullanarak Rusya ve Endonezya'nın aritmetik nüfus yoğunluklarını hesaplayınız, coğrafi ve sosyoekonomik faktörleri dikkate alarak her iki ülkenin nüfus yoğunluklarının farklı olmasının nedenlerini açıklayınız.

Ülke	Nüfus (milyon)	Yüz ölçüm (km ²)
Rusya	146	17,098,242
Endonezya	273	1,904,569

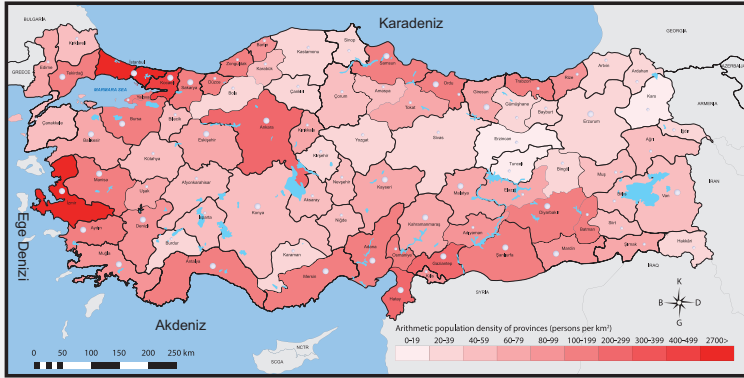
Rusya: Aritmetik Nüfus Yoğunluğu = $146.000.000 / 17.098.242 \approx 8,5$ kişi/km²

Endonezya: Aritmetik Nüfus Yoğunluğu = $273.000.000 / 1.904.569 \approx 143,3$ kişi/km²

Rusya'nın nüfus yoğunluğu çok düşüktür çünkü büyük bir yüz ölçümüne sahip olmasına rağmen nüfusu göreceli olarak azdır. Soğuk iklim koşulları, geniş bozkırlar ve ormanlık alanlar, nüfusun yoğunlaşmasını engelleyen faktörler arasındadır.

Endonezya'nın nüfus yoğunluğu ise oldukça yüksektir. Tropikal iklim, verimli tarım arazileri ve ada yapısı, nüfusun belirli bölgelerde yoğunlaşmasına neden olur. Ayrıca, Endonezya'nın ekonomik faaliyetlerinin büyük kısmı tarım ve ticaret üzerine kuruludur, bu da nüfus yoğunluğunu artırır.

- B. Aşağıda Türkiye nüfus yoğunluğu haritası verilmiştir. Aşağıdaki soruları haritaya göre cevaplandırınız.

1. Türkiye'nin hangi bölgelerinde nüfus yoğunluğunun daha yüksek olduğunu tespit ediniz. Nüfus yoğunluğunun yüksek ve düşük olduğu illere örnekler veriniz.

Yüksek Nüfus Yoğunluğu Olan İller: İstanbul, Kocaeli, İzmir, Gaziantep

Düşük Nüfus Yoğunluğu Olan İller: Tunceli, Bayburt, Ardahan, Erzincan

2. İstanbul'un nüfus yoğunluğunun yüksek olmasının nedenlerini tartışınız. Bu ilde nüfus yoğunluğunu artıran coğrafi ve sosyoekonomik faktörleri açıklayınız.

İstanbul'un nüfus yoğunluğunun yüksek olmasının nedenleri arasında ekonomik faaliyetlerin yoğunluğu, sanayi ve ticaret merkezlerinin varlığı, ulaşım ağlarının gelişmişliği ve göç alması sayılabilir. İstanbul, Türkiye'nin en büyük metropolü ve iş olanakları ile eğitim imkanlarının fazla olduğu bir il olup, bu faktörler nüfus yoğunluğunu artırmaktadır.

3. Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki illerin nüfus yoğunluğunun düşük olmasının nedenlerini tartışınız. Bu bölgede nüfus yoğunluğunu azaltan coğrafi ve sosyoekonomik faktörleri açıklayınız.

Doğu Anadolu Bölgesi'ndeki illerin nüfus yoğunluğunun düşük olmasının nedenleri arasında dağlık ve engebeli arazi yapısı, sert iklim koşulları, ekonomik faaliyetlerin sınırlı olması ve göç vermesi sayılabilir. Tarım ve hayvancılığın zor olması, sanayinin yeterince gelişmemesi bu bölgede nüfus yoğunluğunu azaltan faktörlerdir.

1. Aşağıda, Dünya haritası üzerinde bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanların hangilerinde;

- tüketim bölgesi olması,
- tarım üretiminin ve verimin yüksek olması,
- ticaret faaliyetlerinin gelişmiş olması,
- sanayinin gelişmiş olması

özelliklerin tümü nüfusun yoğun olması üzerinde etkili olmuştur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

2. Aşağıda Türkiye’de nüfus yoğunluğu az olan bazı yerler verilmiştir.

- Yıldız Dağları Bölümü
- Mentеше Yöresi
- Teke Platosu

Bu yerlerde nüfus yoğunluğunun az olmasının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enlem dereceleri
B) Hidrografik özellikleri
C) İklim koşulları
D) Bakı özellikleri
E) Yer şekli özellikleri

3. Aşağıdaki nüfusun seyrek olduğu bazı alanlar ve bu durum üzerinde temelde etkili olan doğal faktör eşleştirmelerinden hangisi doğru olarak verilmiştir?

Alan	Faktör
A) İzlanda Adası	Bakı
B) Tibet Platosu	Yükselti
C) Amazon havzası	Su kaynakları
D) Avustralya’nın batı kısmı	Yer şekilleri
E) Grönland adası	Toprak yapısı

4. Aşağıdaki haritada beş farklı bölge numaralandırılarak verilmiştir.

Buna göre, haritada verilen bölgelerden hangilerinde nüfusun dağılışında sanayi kuruluşlarının etkisi daha fazladır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
D) III ve IV E) IV ve V

5. Aşağıdaki yerlerden hangisinde nüfus yoğunluğu diğerlerinden daha fazladır?

- A) Tuz Gölü çevresi
- B) Doğu Karadeniz'in iç kesimleri
- C) Kuzeydoğu Anadolu kesimi
- D) Göller yöresi
- E) Çukurova ve çevresi

6. Aşağıdakilerden hangisi nüfusun dağılışı üzerinde en fazla etkili olan doğal faktörlerden biridir?

- A) Eğitim ve sağlık hizmetleri
- B) İklim koşulları
- C) Sanayi tesisleri
- D) Ulaşım ağları
- E) Turizm faaliyetleri

Cevap Anahtarı

1.B 2.E 3.B 4.C 5.E 6.B

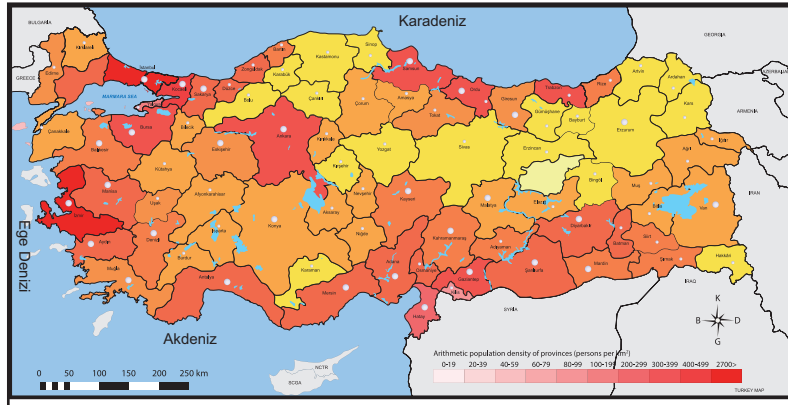
Yazılı Sınav

1. Aritmetik nüfus yoğunluğu nedir ve nasıl hesaplanır? Kısaca açıklayınız.

Aritmetik nüfus yoğunluğu, bir bölgede yaşayan toplam nüfusun o bölgenin toplam yüz ölçümüne bölünmesiyle elde edilen değerdir. Genellikle kilometrekare başına düşen kişi sayısı olarak ifade edilir.

Formülü: $\text{Aritmetik Nüfus Yoğunluğu} = \frac{\text{Toplam Nüfus}}{\text{Toplam Yüz ölçümü}}$

2. Türkiye nüfus dağılışı haritasına göre, nüfusun en yoğun ve seyrek olduğu bölgeler hangileridir? Kısaca açıklayınız.

Türkiye'nin nüfus dağılışı haritasına göre, nüfusun en yoğun olduğu bölge Marmara Bölgesi, özellikle İstanbul'dur. En seyrek nüfuslu bölgeler ise Doğu Anadolu Bölgesi'ndedir, özellikle Tunceli ve Ardahan gibi iller düşük nüfus yoğunluğuna sahiptir.

3. Nüfus dağılışı üzerinde etkili olan doğal ve beşerî faktörlerden üç tanesini yazınız.

Doğal: İklim, Su kaynakları, Yer şekilleri

Beşerî: Sanayi, Ticaret, Tarım